

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ

(συνέχεια)

XIV

ΤΑ ΣΠΑΡΓΑΝΑ

Ελαφρόν κτύπημα ἀντήχησεν ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνος τῆς Ροζαλίας· αὕτη δ' ἔχουσα πρὸ αὐτῆς ἑρμάριον, ἐν ᾧ περιείχοντο σπάργανα βρέφους, ἐρρίγησεν, ὥσπερ ἐπ' αὐτοφόρῳ συλληφθεῖσα, καὶ κλείσασα αὐτὸ ταχέως ἠρώτησε :

« Ποῖος εἶνε ; . . . Τί θέλεις Πόλλυ ; »

— Μίαν ἐπιστολὴν διὰ σᾶς. . . εἶνε πολὺ ἐπείγουσα, ἀπήντησεν ἡ ἀγγλὶς θαλαμηπόλος.

Ἡ Ροζαλία λαβοῦσα τὴν ἐπιστολὴν ἐπανεκλείσεν ἐν σπουδῇ τὴν θύραν. Ὁ χαρακτήρ τῆς ἐπιγραφῆς ἦτο ἀγνωστος αὐτῇ, χονδροειδὴς καὶ ἐπὶ χάρτου τῶν πτωχῶν μὲ τὴν προσθήκην «ἀτομικὴ καὶ ἐπείγουσα» ὥς εἰς τὰς περὶ χρηματικῆς βοήθειας αἰτήσεις. Ἐρρίψεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἑρμαρίου, ἀναβαλοῦσα τὴν ἀνάγνωσίν της καὶ ἐσπευσμένως ἐπανῆλθε πρὸ τοῦ περιέχοντος τὰ θαυμάσια ἀρχαῖα σπάργανα ἑρμαρίου. Ἀπὸ ὧν ἦδη ἔτῳ, ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐκείνης μετὰ τῆς δ' Ἐσκαρμπέ, δὲν εἶχεν ἀνοίξει αὐτὸ, φοβούμενη μὴ ἀναλυθῇ εἰς δάκρυα, οὐδ' ἀκόμη ὅτε ἠσθάνθη ὅτι ἔμελλε νὰ γείνη μήτηρ ἐτόλμησε νὰ ἐγγίσῃ αὐτὰ, κατεχομένη ὑπὸ δεισιδαιμονίας τὰ μάλα μητρικῆς.

Ἀλλ' ἦδη ὅτε ἔξ εἶχον παρέλθει μῆνες ἀπὸ τῆς συλλήψεως τῆς ἐλπίδος μητρότητος, ἐνόμισε καλὸν νὰ ἐξαγάγῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ μικρὰ ἀντικείμενα, νὰ τὰ ἐξετάσῃ, νὰ τὰ μεταβάλῃ ἴσως, διότι ὁ συρμὸς ἀλλάσσει καὶ διὰ τὰ νεογέννητα ἀκόμη παιδιὰ. Διὰ ταύτην καὶ μόνην τὴν ἀπασχόλησιν εἶχεν ἐγκλεισθῇ ἡ Ροζαλία ἐν τῷ δωματίῳ της καὶ ἐν τῷ ἀχανεῖ καὶ πάντοτε ἐν πυρετώδει κινήσει ὑπουργεῖν βεβαίως δὲν θὰ ὑπῆρχε τι μᾶλλον σοβαρὸν καὶ ἄξιον προσοχῆς τῆς πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ ἑρμαρίου γονυκλινούσας ταύτης γυναικός, μὲ πάλλουσιν τὴν καρδίαν, μὲ τρεμούσας τὰς χεῖρας.

Ἀφοῦ δ' ἐπὶ πολὺν χρόνον ἦν ἀφιερωμένη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν προσφιλῶν τούτων καὶ μικροσκοπικῶν ἐνδυμάτων, ἤρχισε νὰ τακτοποιῇ καὶ ἐγκλείῃ αὐτὰ μετὰ προσοχῆς ἐν τῷ ἑρμαρίῳ, ἐγερεῖσά δὲ παρετήρησε τὴν ἐπ' αὐτοῦ ῥιφθεῖσαν ἐπιστολὴν, καὶ λαβοῦσα αὐτήν, τὴν ἀνέγνωσε μηχανικῶς, ὑποθέτουσα ὅτι ἦν ἐκ τῶν συνήθων αἰτήσεων βοήθειας, ἃς καθ' ἐκάστην ἐλάμβανε. Διὰ τοῦτο δὲ μὴ ἐννοήσασα κατ' ἀρχὰς τὸ περιεχόμενον τῆς ἡναγκάσθη νὰ τὴν ἀναγνώσῃ καὶ αὖθις, ἔχουσιν οὕτως :

« Ἐὰν τὰ μεσημβρινὰ ψάρια σᾶς ἀρέσουν, θὰ ἔχουν ἀπόψε κάτι περίφημα αἰς τὴν οἰκίαν τῆς δεσποινίδος Βασσε-

«λερού, ὁδὸς Λονδίνου. Ὁ σύζυγός σας ἀπροσφέρει τὸ γεῦμα. Κρούσατε τρεῖς «τὸν κώδωνα καὶ εἰσέλθετε κατ' εὐθείαν».

Ἐκ τῶν βλακωδῶν τούτων φράσεων τῇ ἐπεφάνη ἡ ἀλήθεια, ἐπιρρωννυμένη ἐκ παλαιῶν συμβεβηκότων καὶ ἀναμνήσεων. Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἡ ἐν αὐτῇ ἀμφιβολία μετεβλήθη εἰς βεβαιότητα. Ἦδη ὁμως δὲν κατέλαβον αὐτήν, ὥς κατὰ τὸ πρῶτον ἐπεισόδιον, ἡ ἀπελπισία καὶ τὰ δάκρυα ἠσθάνετο μεγάλην ἐναντίον ἑαυτῆς ὀργὴν διότι ἀπεδείχθη τόσῳ ἀδύνατος, τόσῳ εὐτελὲς συγχωρήσασα ἐκείνον, ὅστις τὴν ἠπάτησε καταφρονῶν καὶ ὑποσχέσεις καὶ ὅρκους. Ἡθέλησε νὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ αὐτὴν ταύτην τὴν στιγμὴν, ἀλλ' ἦτο μακριὰ, εἰς Βερσαλλίας, εἰς τὴν Βουλὴν. Καὶ ἡναγκασμένη νὰ καταπνίξῃ τόσῳ βίαια καὶ ἀντίθετα αἰσθήματα, ἄτινα ἠδύνατο νὰ μετριάσῃ ἐκσωπυμένη εἰς κραυγὰς καὶ ἀφιερμένη εἰς τὴν φοβερὰν ἐξέγερσιν τῶν νεύρων της, περιορίσθη εἰς τὸ νὰ διασχίξῃ πυρετωδῶς τὴν αἶθουσαν μὲ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς ὁσφύος. Ἀφνης ἔστη, ἐρρίγησεν ὑπὸ τρομεροῦ καταβληθεῖσα φόβου.

Τὸ τέκνον της !

Ἐπέφερε καὶ ἐκεῖνο ἐπίσης καὶ τὸ ἠσθάνετο ταρασσόμενον ἐντὸς αὐτῆς. Ἀ ! Θεέ μου, ἐὰν ἀπέθνησκε καὶ τοῦτο, καθὼς τὸ πρῶτον... κατὰ τὸν αὐτὸν τῆς ἐγκυμοσύνης χρόνον καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις. Ἡ μοῖρα, ἦν τυφλὴν παριστάνουσι, βυσσοδομεῖ ἐνίοτε τόσῳ σκληρὰ καὶ θηριώδη ἔργα. Ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ταύτῃ ἐπέβαλεν ἑαυτῇ θέλησιν νὰ φερθῇ καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην μετὰ φρονήσεως καὶ νὰ μὴ καταστρέψῃ παραλόγως τὸ μόνον ἀγαθόν, ὅπερ τῇ ἀπέμενε. Ἀπεφάσισε νὰ περιμείνῃ τὸν Νουμᾶν, νὰ ἐξηγηθῇ μετ' αὐτοῦ ἢ μᾶλλον νὰ κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ ἐκ τῆς στάσεως καὶ τοῦ ἥθους αὐτοῦ τὴν βεβαιότητα τοῦ σφάλματός του.

Ἐλθὼν ἐκ τῆς Βουλῆς ὁ Νουμᾶς εὗρε τὴν σύζυγόν του πλέκουσαν ὑπὸ τὸ ἐρυθρόν τῆς λυχνίας φῶς, καὶ ἡ ἡρεμὸς αὕτη εἰκὼν, ἡ ὥραία ἐκείνη μορφή, ἡ ἐπισκιαζομένη ὑπὸ τῆς καστανῆς κόμης της, συνδυαζόμεναι μὲ τὸν πολυτελὲς καὶ ἀρχαῖον διάκοσμον τῆς αἵθουσας, παρήγαγον ἐν αὐτῷ αἰσθησὶν ὅλως ἀντίθετον τοῦ διαρκούς ἐν τῇ Βουλῇ θορύβου.

« Καλησπέρα. . . Τί ὥραία ποῦ εἶνε ἔδῳ . . . » Ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς ἦν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐκ τῶν ζωηροτέρων. Ἐπρόκειτο νὰ ψηφισθῇ ὁ φοβερός προϋπολογισμός. Ἡ ἀριστερὰ ἀπέκρουσεν αὐτὸν ἐντόνως. Ἡ Βουλὴ ἀνέβαλε τὴν ἐπιψήφισίν του μετὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ νέου ἔτους.

« Σκοπεύουσι νὰ μὲ ἀντικρούσωσι φέροντες εἰς τὸ μέσον τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνου τοῦ Καδαλλιάκ. . . Ὅθι ὁμιλήσῃ ὁ Ρουγκώ. . . »

Καὶ εἶτα ὑψὼν τοὺς ὤμους :

« Ὁ Ρουγκώ ἐναντίον τοῦ Ρουμεστάν. . . »

Ὁ Βορράς ἐναντίον τῆς Μεσημβρίας. . .

Τόσῳ τὸ καλλίτερον. Ὅθι διασκεδάσω

ἀρκετά. . . Ὅθι τοὺς κάμω νὰ μείνουν ἀναυδοί. »

Ὡμίλει οὕτω μόνος, ἀπερροφημένος ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς, χωρὶς καὶ νὰ προσέξῃ ὅτι ἡ Ροζαλία οὐδὲ λέξιν τῷ ἀπέτεινε. Ἐπλησίασεν αὐτήν, ἐκάθισε μάλιστα πρὸ αὐτῆς ἐπὶ σκίμποδος, περιεργαζόμενος τὸ ἐργόχειρόν της, πειρωμένος ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά της.

« Τόσον βιαστικὸν εἶνε αὐτὸ τὸ κέντημα ; . . . Μήπως εἶνε πρωτοχρονιάτικο δῶρον δι' ἐμέ ; . . . Ἐγώ, ἀπὸ τώρα ἡγόρασα τὰ ἰδικά σου. . . Μάντευσέ τι εἶνε. . . »

Ἀπεσπάσθη αὐτοῦ, τὸν ἠτένισεν ἀσκαρδαμυκτεῖ, οὐδὲ λέξιν εἶπούσα. Τὰ χαρακτηριστικά του ἐνέφανον τὴν ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων κόπωσιν, ἐνῶ εἰς τὰ ἄκρα τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ τοῦ στόματος ἐσχηματίζετο πτυχὴ μελανόχρους, προδίδουσα φύσιν ἀνείμνην καὶ ἐν ταῦτ' βίαιαν, ὅλα τὰ πάθη καὶ οὐδὲν τὸ ἀντιδραστήριον αὐτῶν.

— Ὅθι συγγευματίσωμεν ἀπόψε ; ἠρώτησεν ἡ Ροζαλία. . .

— Μὰ, ὄχι. . . Εἶμαι προσκεκλημένος εἰς τοῦ Δουράνδ. . . Ἐν γεῦμα τόσον ὀχληρόν. . . Καὶ μάλιστα, ἰδοὺ ἤρρησα, προσέθηκεν ἐγειρομένος.

Ἡ Ροζαλία ἠκολούθει κύττον διὰ τοῦ βλέμματός. « Νὰ φάγωμεν ἀπόψε μαζῇ, σὲ τὸ παρακαλῶ. »

Καὶ ἡ ἀρμονικὴ φωνὴ της ἐτραχύνετο, καθίστατο ἀπειλητικὴ, ἀδυσώπητος. Ἀλλ' ὁ Ρουμεστάν πολλὰ ἀπέχετο τοῦ νὰ εἶνε ὀξυδερκὴς παρατηρητής. . . Ἄλλως τε αἱ πολλαὶ ἀσχολίαι του. . . Ὡ ! οἱ πολιτικοὶ ἄνδρες δὲν διάγουσι δυστυχῶς τὸν βίον, ὃν ἔδει νὰ διάγωσι.

« Χαῖρε λοιπόν. . . εἶπε σοβαρῶς, συμπληρώσασα καθ' ἑαυτὴν τὸν ἀποχαιρετισμὸν της οὕτως ! . . ἀφοῦ εἶνε πεπρωμένον μας. »

Ἦκουσε κυλινδούμενον τὸ ὄχημα ἐν τῇ αὐλῇ· παρευθὺς δὲ διπλώσασα τὸ ἐργόχειρόν της ἐσήμανε τὸν κώδωνα.

« Ἀμέσως νὰ φέρετε μίαν ἄμαξαν. . . » Καὶ σὺ, Πόλλυ, τὸ ἐπανωφόριον καὶ τὸ » καπελλεῖνον μου. . . θὰ ἐξέλθω. »

Ἐν σπουδῇ δ' ἐνδυθεῖσα παρετήρησε μὲ τεθλιμμένον τὸ βλέμμα τὴν αἶθουσαν, ἣν κατέλειπε.

« Φέρατε αὐτὸ τὸ κουτί εἰς τὴν ἄμαξαν », εἶπεν εἰς τὴν θαλαμηπόλον της.

Ἀπέφερε μεθ' ἑαυτῆς τὰ βρεφικὰ σπάργανα, τὸ μόνον πρᾶγμα ὅπερ προϋτίμησε νὰ παραλάβῃ.

Ἀπὸ τῆς θυρίδος τῆς ἀμάξης ἡ ἀγγλὶς λίαν ἀνήσυχος ἠρώτησεν αὐτήν ἐὰν θὰ ἐπέστρεφε νὰ δειπνήσῃ. Ἀλλ' ἡ Ροζαλία ἀπήντησεν ὅτι ἔμελλε νὰ δειπνήσῃ εἰς τὴν πατρικὴν τοῦ οἴκιον, ὅπου πιθανῶς καὶ θὰ ἐκοιμᾶτο.

Καθ' ὁδὸν ἡ ἀμφιβολία ἤρξατο διεσπύουσα ἐν τῷ νῷ αὐτῆς. Ἐὰν οὐδὲν ἐκ

τούτων εἶχετο ἀληθείας... Ἐάν ἡ Βασσελερύ δὲν κατῴκει ἐν τῇ ὁδῷ Λονδίνου... Εἶπε τῷ ἡνιόχῳ τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκίας ταύτης, ὅχι μετὰ πολλῆς ἐλπίδος ἐπιτυχίας.

Ἡ ἄμαξα ἔστη πρὸ διωρόφου οἰκίας. Ἡ Ροζαλία ἀμφέβαλλε. Ἀλλ' εὐθὺς ὡς κρούσασα τρεῖς τὸν κώδωνα, εἶδε τὴν θύραν στρεφομένην αὐτομάτως, ἐπέστη ὅτι δὲν ἠπατήθη. Ἦκουσε γέλωτας ἐνδοθεν, προῦχώρησε δύο βήματα καὶ εἶδεν ὅ,τι οὐδέποτε πλέον θὰ ἐλησμονεῖ.

Εἰς τὸν πρόδομον τοῦ πρώτου πατώματος ὁ Νουμάς ἔκυπτεν ἀπὸ τοῦ κιγκλιώματος τῆς κλίμακος, ἐρυθρὸς ἐκ τῆς ἐξάψεως, ἄνευ ἐπενδύτου, κρατῶν ἐκ τῆς ὀσφύος τὴν κόρην ἐκείνην, ἐν ἐξάψει ἐπίσης καὶ ταύτην, μὲ λελυμένην τὴν κόμην καὶ πίπτουσάν ἐπὶ τῶν γυμνῶν ὤμων τῆς. Καὶ ἐκραύγαζεν ὁ Νουμάς:

«Βομπάρ, θὰ μᾶς φέρῃς ἐπὶ τέλους τὰ ψάρια!»...

Εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην εἶδε νὰ ἴδῃ τις τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τὸν διακηρύσσοντα τὴν δημοσίαν ἡθικὴν, ἐκεῖ ὅπου ἐφαίνετο ἄνευ ποσσωπίδος, ἄνευ προσποιήσεως, μὲ φανεράς τὰς μεσημβρινὰς του συνηθείας.

«Βομπάρ, ἔλα λοιπόν! ἐπανελάθε καὶ ἡ Ἀλίη Βασσελερύ.

Ὁ Βομπάρ ἦτο λοιπόν ὁ αὐτοσχέδιος ὑπομάγειρος, μὲ ἀνασευρμένας τὰς χειρίδας τοῦ ὑποκαμίσου του, κρατῶν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν πλήρη ἰχθύων παροψίδα, ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ ὁποίου ἡ ἐξώθυρα ἐκλείσθη ἀποτόμως...

ΧV

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

«Οἱ κύριοι τῆς κεντρικῆς διευθύνσεως».

«Οἱ κύριοι τῆς διευθύνσεως τῶν Ὡραίων τεχνῶν».

«Οἱ κύριοι τῆς ἱατρικῆς Ἀκαδημίας».

Ἐνῷ ὁ κλητὴρ τοῦ ὑπουργείου ἐν μεγάλῃ στολῇ, μὲ βραχεῖαν ἀναξυρίδα καὶ ἀνηρτημένον τὸ ξίφος ἐπὶ τῆς πλευρᾶς, ἀνήγγελλε τοὺς ἐπισκέπτας, μακρὰ σειρὰ ἐκ μελαινῶν ἀποτελουμένη ἐνδυμασιῶν παρήλαυε τὴν πολυτελῆ καὶ χρυσῷ διακεκοσμημένην αἵθουσαν τῆς ὑποδοχῆς καὶ ἐρχομένη παρετάσσετο ἐν ἡμικυκλίῳ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐρειδομένου ἐπὶ τῆς θερμάστρας καὶ ἔχοντος παρ' αὐτὸν τὸν ὑπογραμματέα τῆς Ἐπικρατείας, κύριον δὲ λὰ Καλμέτ, τοὺς ζωηροὺς ἀκόλουθους του καὶ τινὰς τμηματάρχας τοῦ Ὑπουργείου, τὸν Δανσέρτ, τὸν Βεχού. Εἰς ἕκαστον παρουσιαζόμενον σῶμα ὁ ὑπουργὸς ἀπέτεινε φιλόφρονες λόγους, εἴτα τοῦτο ἀλλάσον διεύθυνσιν ἀπεχώρει, ἐνῷ ἄλλο τὸ ἀντικαθίστα μὲ ἐσπευσμένον τὸ βῆμα, καθότι ἡ ὥρα ἦν προκεχωρηκυῖα, μία μ. μ. καὶ ἕκαστος ἐσπευδε, σκεπτόμενος τὸ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ του γεῦμα, ὅπου θ' ἀνεμένο.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συναυλιῶν πλήθος εὐρίσκετο ἐπισκεπτῶν, παρατηρούντων ἀνυπομῶνας καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ ὥρολόγιόν των, μὲ τὸ ὕψος δύσθυμον ἐκ κοπώσεως καὶ πείνης. Καὶ αὐτὸς ὁ Ρουμεστὰν ἤσθάνετο ἀνίαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἀπὸ ὅκτῳ ἤδη ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς Ροζαλίας, εἶχε καταλάβει αὐτὸν ἡ ἀνία αὕτη. Εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ φόβου, αἰσθανόμενος ἐαυτοῦ ἀφνης μὴ ἀντάξιον τῆς θέσεως ἣν κατεῖχε καὶ πλησιάζοντα εἰς τὴν καταστροφὴν. Διότι καταλαμβάνοντα ὑπὸ τοιούτων τρόμων καὶ δεισδαιμονιῶν οἱ ταχέως ἐκ τοῦ μηδενὸς εἰς ὕψηλας ἀνελθόντες θέσεις, ὥς ἐπερρῶννευ ἤδη παρὰ τῷ Νουμά ἡ ἰδέα τοῦ φοβεροῦ σκανδάλου, ὅπερ ἐμελλε νὰ παραγάγῃ τὸ διαζύγιον, ἐπιμῶνως παρὰ τῆς Ροζαλίας ἀπαιτούμενον, μεθ' ὅλας τὰς ἐπιστολάς, τὰ διαβήματα, τὰς παρακλήσεις καὶ τὸν ὄρκου τοῦ Ρουμεστὰν. Διεδίδετο ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ ὅτι ἡ κυρία Ρουμεστὰν εἶχε μεταβῇ νὰ διαμείνῃ παρὰ τῷ πατρὶ τῆς, ἐνεκα τῆς προσεχὺς ἀναχωρήσεως τῆς μητρὸς τῆς μετὰ τῆς Ὁρτενσίας· οὐδεὶς ὁμῶς ἠγνόει τὴν ἀληθὴ αἰτίαν καὶ ἐφ' ὅλων τῶν μορφῶν, αἰτίνες πρὸ αὐτοῦ παρήλαυνον ὁ δυστυχὴς ὑπουργὸς διέβλεπεν ἀνανακλῶμενον τὸ ἐπεισόδιόν του, ἀναμειγμένον μετὰ οἴκτου, περιεργείας καὶ εἰρωνείας.

Δύο ὥραι μ. μ. ἤχησαν. Καὶ τὰ διάφορα σωματεῖα παρουσιάζοντο εἰσέτι, καὶ ἡ χιών ἐπιπτεν ἄφθονος, ἐνῷ ὁ θαλαμηπόλος εἰσῆγεν εἰς τὴν αἵθουσαν ὅλους ἄνευ ἱεραρχικῆς σειρᾶς.

«Οἱ κύριοι τῆς Νομικῆς Σχολῆς»

«Οἱ κύριοι διευνονται τῶν θεάτρων...»

Ἐπὶ κεφαλῇς τούτων προὔχρει ὁ Καδλλιὰν, καὶ ὁ Ρουμεστὰν μεγάλως θὰ ἐπεθύμει ἀντὶ χαιρετισμοῦ νὰ ἐπιπέσῃ μὲ συνσφιγμένας τὰς πυγμὰς κατ' αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ διορισμὸς ἐνεποίησε τοσαῦτα σκάνδαλα.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τούτων ὁ ὑπουργὸς καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ ὑπουργείου παρεκάθισαν εἰς τὸ σύνθηες κατ' ἔτος παραιτιέμενον γεῦμα· ἀλλὰ τὸ τόσῳ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος φαιδρὸν καὶ πλήρες διαχύσεως γεῦμα ἦν ἤδη ὅλως δύσθυμον καὶ ὀχληρὸν, ὡς ἐκ τῆς προφανοῦς τοῦ ὑπουργοῦ θλίψεως.

Μετὰ δὲ πρόποσιν τινὰ τοῦ ὑπουργοῦ, εὐχρηθέντος εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος εἰς τοὺς συνδαιτυμῶνάς του, ἀπαγγελεῖσαν διὰ συγκεκινημένης καὶ ὡσεὶ δακρυούσης φωνῆς, ἀπεχώρησεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια. Ὁ Μιζεάν, μείνας τελευταῖος, διέσχισε δις ἢ τρεῖς τὴν αἵθουσαν μετὰ τοῦ φίλου του Ρουμεστὰν, χωρὶς οὐδέτερος αὐτῶν νὰ ἔχη τὸ θάρρος νὰ προφέρῃ λέξιν καὶ εἴτα ἀνεχώρησε.

Ὅποια μόνωσις ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ, ὁμοίᾳ τῇ ἐν Ἐργοστασίῳ κατὰ Κυριακὴν τοιαύτῃ, ὅτε ὁ ἀτμὸς σιγᾶ καὶ οὐδὲν κινεῖται.

Καὶ εἰς ὅλα τὰ δωμάτια, καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ, ἐνθα μάτην ἐπειράτο νὰ γράψῃ τι καὶ εἰς αὐτὸν τὸν κοιτῶνα του, ὃν ἐπλήρου λυγμῶν, πανταχοῦ ἡ ψιλὴ χιών περιεδινεῖτο περὶ τὰ εὐρέα παράθυρα, ἀμαυροῦσα τὸν ὀρίζοντα, προσεπιδίδουσα τι τὸ λυπηρὸν εἰς τὴν νεκρικὴν ἐκείνην σιγὴν.

«Ὡ στενοχωρίαι τῶν μεγαλείων!»...

Ἐκκρεμές τι ἐσήμανε τετάρτην ὥραν, ἕτερον τῷ ἀνταπεκρίθη, καὶ ἄλλα εἰσέτι τὸ ἐμιμήθησαν, καὶ ἐν τῷ ἀχανεῖ καὶ ἐρήμῳ μεγάρῳ ἐνόμιζέ τις, ὅτι οὐδὲν πλέον ζῶν ὃν ἐναπέμεινεν ἐκτὸς τῆς ζωῆν ἐμφανούσης πως ὥρας.

Ἐπὶ τινὰ στιγμὴν ἐσκέφθη νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ὁδὸν Λονδίνου... ἀλλὰ παρευθὺς ἀπέριψε τὴν ἰδέαν ταύτην. Αἴφνης ἀνεμνήσθη τὸν Βομπάρ... Διατί δὲν εἶχεν ἔλθει οὗτος; Συνήθως κατὰ πᾶσαν πρῶτην τοῦ ἔτους ἤρχετο λίαν πρωΐ, πλήρης ἀνθοδεσμῶν καὶ ζακχαρωτῶν διὰ τὴν Ροζαλίαν, τὴν Ὁρτενσίαν καὶ τὴν κυρίαν Λέ Κεσνοά, μὲ τὸ μεδίαμα ἀγαθοῦ πάππου εἰς τὰ χεῖλη.

«Ἐάν μετέβαινον πρὸς ἀναζήτησίν του, θὰ ἐτρώγομεν μαζῇ» ἐσκέφθη ὁ Νουμάς.

Καὶ παρευθὺς ἐνδουθεῖς ἐξῆλθε πεζὺς διὰ τῆς ὁδοῦ Μπελσάς, διευθυνόμενος πρὸς τὴν λεωφόρον Ποασσονιέρ, ὅπου ἀπὸ εἰκοσαστίας κατῴκει ὁ Βομπάρ. Ἀφοῦ δ' ἀμέτρητα ἀνῆλθε πατώματα, περιεπλανήθη εἰς εὐρεῖς προδρόμους καὶ ἔκρουσε πολλὰς θύρας, ἀσθμαίνων ὁ Ρουμεστὰν ἐφθασεν ἐπὶ τέλους πρὸ τοῦ δωματίου τοῦ Βομπάρ, ἐξῶθεν τοῦ ὁποίου ἦν ἀπὸ τοῦ τοίχου ἀνηρτημένος μέγας νιπτήρ.

Ποῖος εἶνε; ἠκούσθη φωνὴ γνωστὴ τῷ Ρουμεστὰν. Καὶ ἡ θύρα ἠνοιχθῇ βραδέως. Ὁ Βομπάρ ἦν ἐξηπλωμένος ἐπὶ τινος σιδηρᾶς κλίνης, φέρων ἐρυθρὸν πιλίκιον, παρευθὺς δ' ἀνετινάχθη ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τοῦ ἐπιφανοῦς ἐπισκέπτου.

— Μήπως εἶσαι ἀσθενής; ἠρώτησεν ὁ Ρουμεστὰν.

— Ἀσθενής!... Ποτέ.

— Τότε λοιπόν διατί εἶσαι ἐντὸς τῆς κλίνης.

— Θέλω νὰ συγκεντρώσω τὸν νοῦν μου. Ἐχω τόσα σχέδια ἐν τῷ νῷ μου, ὥστε ἐνίοτε ὁ νοῦς μου περιπλανᾶται, ἀλλάσει ὁδόν... λοιπόν μόνον ἐν τῇ κλίνῃ εὐρισκόμενος τὸν συγκρατῶ εἰς τὰ σχεδιά μου.

Ὁ Ρουμεστὰν ἀνεζήτει μάτην κάθισμα· δὲν ὑπῆρχεν ἢ μόνον ἓν, κατὰφορτον ἐκ βιβλίων, ἐφημερίδων καὶ ἐνὸς ταλαντευομένου κηροπηγίου.

— Διατί δὲν ἐφάνης τόσον καιρὸν;

— Ἀστεῖζεσαι;... Μεθ' ὅτι συνέβη ἥτο ἀδύνατον πλέον νὰ ἴδω τὴν κυρίαν Ροζαλίαν. Σκέφθητι ὀλίγον τὸ πρᾶγμα. Νὰ μὲ ἴδῃ μὲ τὴν παροψίδα ἀνὰ χεῖρας καὶ γυμνοὺς τοὺς βραχίονας... Δὲν ξεῦρω κι' ἐγὼ πῶς ἐκρατήθην νὰ τὰ ρίψω ὅλα κάτω.

— Ἡ Ροζαλία δὲν μένει πλέον εἰς τὸ ὑπουργεῖον, εἶπεν ὁ Νουμάς.

— Ἀκόμη δὲν συνεφιλιώθητε ;... αὐτό μ' ἐκπλήττει πολύ.

Ἄλλ' ὁ Ρουμεστὰν ὑπέλαβε :

— Δὲν τὴν γνωρίζεις, φίλε μου... Εἶνε γυνὴ ἀδιάλλακτος... ὁμοία καθ' ὅλα μὲ τὸν πατέρα της... γυνὴ τοῦ Βορρά... Δὲν ὁμοιάζει μὲ ἡμᾶς, τῶν ὁποίων ἡ σφοδρότερα ὀργὴ ἐξαφανίζεται εἰς χειρονομίας, εἰς ἀπειλάς, καὶ εἶτα οὐδὲν πλέον... Ἐκείνοι ὁμῶς διατηροῦσι τὴν ὀργὴν των... Εἶναι φοβερόν.

Παρέλειψε ὁμῶς νὰ προσθέσῃ, ὅτι ἀπαξ ἤδη τὸν εἶχε συγχωρήσει. Εἶτα δέ, ὅπως ἀποφύγῃ τὰς λυπηρὰς ταύτας ἀναμνήσεις, εἶπε :

« Ἐνδύσου... θὰ δειπνήσωμεν μαζῇ. »

Μετὰ τὸ δεῖπνον, ὅπερ προσέφερον αὐτῷ ὁ Ρουμεστὰν ἐν τινι τῶν μεγαλειτέρων ἐστιατορίων, ἐγερθεὶς ὁ Νουμᾶς εἶπε :

— Πηγαίνωμεν... Θέλω νὰ διέλθω κάτωθεν τοῦ παραθύρου της, ὅπως πρὸ δώδεκα ἐτῶν. Ἰδοὺ ποῦ κατήντησε ὁ ἀναμορφωτὴς τοῦ Πανεπιστημίου...

Ὑπὸ τὰς ὑψηλὰς ἀψίδας τῆς Βασιλικῆς πλατείας οἱ δύο φίλοι ἐπὶ μακρὸν περιεπάτουν, ἀναζητοῦντες ἐν τῷ λευκῷ ἐκ τῆς χιόνης συμπλέγματι τῶν στεγῶν, τῶν καπνιδόχων, τῶν ἐξωστῶν, τὰ ὑψηλὰ τῆς οἰκίας. Λέ Κεσνοᾶ παράθυρα.

— Νὰ σκέπτομαι, ὅτι εἶνε ἐκεῖ, ἔλεγεν ἀναστενάζων ὁ Ρουμεστὰν, τὸσον πλησίον καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ τὴν ἰδῶ.

Ὁ Βομπάρ ἔτρεμεν ἐκ τοῦ ψύχους, καὶ οὐδόλως ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν τοιαύτην αἰσθηματικὴν ἐκδρομὴν ὅπως τὴν διακόψῃ λοιπὸν μετεχειρίσθη στρατήγημα, καὶ γνωρίζων ὅτι ὁ Ρουμεστὰν ἦν δειλὸς καὶ φιλοζῶος εἰς ἄκρον, εἶπε :

— Θὰ ἀρπάξετε κανένα κατάρρουν δυνάτον, Νουμᾶ.

Ὁ Μεσημβρινὸς ἐφοδῆθη πραγματικῶς καὶ ἐπιβάντες ἀμάξης ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν των.

Εὐρίσκατο ἐκείνη ἐκεῖ, ἐν τῇ αἰθούσῃ, ὅπου κατὰ πρῶτον τὴν εἶχεν ἰδεῖ καὶ ἐν ἡ ὅλα τὰ ἐπιπλά ἔμενον τὰ αὐτὰ, ἐν τῇ αὐτῇ ἀκόμη θέσει. Καθημένη εἰς τινα γωνίαν ἡ Ροζαλία ἀνεγίνωσκε προσφιλές τι βιβλίον, ὅπερ κατὰ τὴν νεότητά της συχνὰ ἀνεγίνωσκε. Ἀνεπαρίστα ἐν τῷ νῷ της ἑαυτήν, πρὸ δώδεκα ἐτῶν, ὅτε ὁ Νουμᾶς τὴν ἡγάπα ἐμμανῶς καὶ ἐκείνη, εἰκοσαέτις μόλις, ἐκαρᾶδσκε ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὴν ἔλευσιν τοῦ ἀνυπομόνως.

— « Λοιπὸν, τέκνον μου τί ἀπεφασίσας ; τῇ λέγει ὁ πατὴρ της, στὰς πρὸ αὐτῆς.

Ἡ ἀπόφασίς μου εἶνε ἀμετάτρεπτος, πατέρα μου.

Ἐκῆθισε πλησίον της, ἔλαβε τὴν χεῖρά της καὶ τῇ εἶπε :

« Εἶδον τὸν σύζυγόν σου... Παραδέχεται τὰ πάντα... θὰ ζήσης μαζῇ μου ἐδῶ, ἐνόςω ἡ μήτηρ σου καὶ ἡ ἀδελφὴ σου θ' ἀπουσιάζωσι καὶ ἔπειτα ἀκόμη, ἐὰν ἐπι-

μένης... Ἀλλὰ σοὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, τὸ διαζύγιον εἶνε ἀδύνατον. »

Ἡ Ροζαλία ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν :

« Δὲν γνωρίζετε αὐτόν, πάτερ μου... Θὰ μεταχειρισθῇ ὅλην αὐτοῦ τὴν πανουργίαν εἰς τὸ νὰ μὲ καταπείσῃ, νὰ μὲ κήρῃ τὴν λείαν του, νὰ μὲ κήμῃ νὰ ὑποστῶ ζωὴν ἐξηυτελισμένην, οὐδόλως ἀξιοπρεπῆ. Ἄλλ' ἡ θυγάτηρ σας δὲν εἶνε ἐξ ἐκείνων τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι δέχονται ταῦτα. Θέλω μίαν τελείαν διάρρηξιν, ἀνεπανόρθωτον, ἀναγγελησομένην ἐπισήμως εἰς τὸν κόσμον... »

Τότε δ' ἡ μήτηρ της ἐγερθεῖσα καὶ πλησιάσασα αὐτήν, τῇ εἶπε μελιχίως :

« Συγχώρησον, τέκνον μου, συγχώρησον. »

— Μάλιστα, εἶνε πολὺ εὐκόλον νὰ λέγῃ τις τοῦτο, ὅταν ἔχει σύζυγον χρηστὸν καὶ εὐθὺν ὡς ὁ ἰδικός σου, ὅταν οὐδὲ γινώσκῃ ἔχει τοῦ ψεύδους καὶ τῆς προδοσίας, ἥτις ἐξυφαίνεται περίξ τοῦ ἄλλου... Εἶνε εἰς ὑποκριτὴς, σὰς λέγω... Οἱ λόγοι του εἶνε ὅλως ἀντίθετοι τῶν ἔργων του... Διπρόσωπος, ψευδολόγος... Ὅλα τὰ ἐλαττώματα τῆς φυλῆς του... Ἀνθρωπος τῆς Μεσημβρίας ἐνὶ λόγῳ ! »

Καὶ ἐν τῇ παραφορᾷ τῆς ὀργῆς της :

« Ἄλλως τε, τὸν ἐσυγχώρησα ἤδη ἀπαξ. »

Μάλιστα, δύο ἔτη μετὰ τὸν γάμον μας... Δὲν σὰς τὸ εἶπα, δὲν τὸ εἶπα εἰς οὐδένα... Τότε δὲν συγκατένευσα νὰ μείνω μαζῇ του εἰμὴ ἀφοῦ ὠρκίσθη... Ἀλλ' ἐξηκολούθησε τὸν αὐτὸν βίον... Τώρα τὸ πᾶν ἐτελείωσε... εἶνε ἀργὰ πλέον. »

Ὁ πατὴρ της δὲν ἀντεῖπέ τι πλέον, ἡγέρθη βραδέως καὶ ἐπλησίασε τὴν σύζυγόν του. Ἐπηκολούθησε διάλογος χαμηλῇ τῇ φωνῇ : « Πρέπει νὰ τῆς τὸ εἴπῃς, ναί, ναί. Θέλω νὰ τῆς τὸ εἴπῃς... » Καὶ γὰρ οὐδέ λέξιν ἐπὶ πλέον νὰ προσθέσῃ ὁ κ. Λέ Κεσνοᾶ ἐξῆλθε καὶ μακρόθεν ἀντήχησε τὸ σταθερὸν βῆμά του.

« Ἐλα ἐδῶ... » εἶπεν ἡ μήτηρ εἰς τὴν θυγατέρα της. Πλησιέστερα, πλησιέστερα ἀκόμη... « Οὐδέποτε θὰ ἀπετόλμα νὰ εἴπῃς ὅ,τι ἐμελλε νὰ εἴπῃς ὑψηλοφώνως... Καὶ ἤδη ἀκόμη, τὸσον πλησίον, καρδίᾳ πρὸς καρδίαν, ἐδίσταζεν ἔτι. Ἐπὶ τέλους τῷ λέγει : « Ἀκουσον, τὸ θέλει ἐκεῖνος... Τὸ ἀπαιτεῖ νὰ σοὶ εἴπω ὅτι ἡ τύχη σου εἶνε ὁμοία πρὸς τὴν τῶν λοιπῶν γυναικῶν καὶ ὅτι οὔτε ἐγὼ δὲν ἠδυνήθην νὰ τὴν διαφύγω. »

Ἡ Ροζαλία ἔμεινε ἐπτοημένη ἐκ τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης, ἣν ἀπὸ τῶν πρώτων ἐμάντευσε λόγων, ἐνῶ μία προσφιλὴς γηραιὰ φωνή, συγκεκινιμένη καὶ ὡσεὶ δακρύουσα μὲν ἀφηγεῖτο λυπηρὰν τινα, πολὺ λυπηρὰν, ἱστορίαν, καθ' ὅλα ὁμοίαν τῇ ἰδικῇ της, τὴν προδοσίαν τοῦ συζύγου της κατὰ τὰ πρῶτα τοῦ γάμου της ἔτη, ὡσεὶ τὸ σύμβολον τῶν δυστυχῶν τούτων ὄντων εἶνε ἀπρόδωσόν με, ἄλλως θὰ σὲ προδώσω. »

— ὦ, ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, μῆτέρ μου, μὲ καταθλίβεις...

Ὁ πατὴρ της, ὃν ἐθαύμαζε, ὃν ἐθεώρει ἀνώτερον παντὸς ἄλλου, ὁ δὲ ἀδέκαστο ; καὶ εὐθὺς ἄρχων !... Ἀλλὰ τί λοιπὸν εἶνε αὐτοὶ οἱ ἄνδρες ; Εἰς τὸν βορρᾶν, εἰς τὴν μεσημβρίαν, ὅλοι ὅμοιοι, ὅλοι ἄπιστοι καὶ ἐπίορκοι... Αὐτῇ, ἡ ὁποία δὲν ἐκλαυσε, διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ συζύγου, ἡσθάνθη ἄφθονα θερμὰ δάκρυα ἀναβλύζοντα ἐπὶ τῇ ταπεινώσει τοῦ πατρὸς. Καὶ ἐσκέφθησαν νὰ τῷ ἐκμυστηρευθῶσι, τοῦτο ἵνα τὴν κάμψωσι !...

Ὅχι, χιλιᾶκις ὄχι, οὐδέποτε θὰ ἐσυγχώρῃ. Ἀ ! αὐτὸ λοιπὸν εἶνε τὸ συνοικέσιον ! Ὁνειδὸς λοιπὸν καὶ περιφρόνησις ἐπ' αὐτό !

Ἡ μήτηρ ἔλαβεν αὐτήν ἐν ταῖς ἀγκάλαις της, σφίγγουσα αὐτήν ἐπὶ τῆς καρδίας της καὶ προσπαθοῦσα νὰ κατευνάσῃ τὴν ἀναστατάσιν τῆς νεαρᾶς καὶ εἰς τὰ καίρια τρωθείσης συνειδήσεως ταύτης. Θωπεύουσα δὲ τὴν κεφαλὴν των ὡς βρεφους τῇ ἔλεγε μελιχίως :

« Συγχωροῦσα αὐτόν... Θὰ πράξῃς ὅ,τι ἐγὼ ἔπραξα... Εἶνε πεπρωμένον μας... Ἀ' κατ' ἀρχὰς καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἡσθάνθην ἄφατον λύπην, καὶ ἀπεφάσισα νὰ ριφθῶ ἀπὸ τοῦ παραθύρου... Ἀλλὰ ἐσκέφθην τὸ τέκνον μου, τὸν μικρόν μου Ἀνδρέαν, ὅστις ἦτο ἀκόμη βρέφος, ὅστις ἔπειτα ἀνεπτύχθη καὶ ὅστις τέλος ἀπέθανε ἡγαπῶν καὶ σεβόμενος τοὺς γονεῖς του... »

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Ἐν τῷ καταστήματι τοῦ ἀερίφωτος Ἀθηναίων ἀνασκαπτομένου κλιθάνου τινος ἀνευρέθη ὠραίον ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον παριστάνον γυναῖκα φυσικοῦ μεγέθους, ὡς καὶ μία μαρμαρίνη κεφαλὴ.

— Εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου Σαπουντζάκη ἀνασκαφὰς ἀνεκαλύφθησαν αἱ δύο πλευραὶ ἀρχαίου οἰκοδομήματος ἐξ ἄμμοκονίας κατεσκευασμένου. Εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ καὶ μεταξὺ τῶν τοίχων φαίνονται μεγάλα ἄρχαία ἀγγεῖα ἄτινα καὶ θὰ ἀνοιχθῶσιν. Ἐντός δὲ τοῦ οἰκοδομήματος φαίνονται τάφοι καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ἀρχαῖον φρέαρ. Παλλοὺς τάφους ἡναγκάσθησαν νὰ τοὺς ἀφήσουν διότι ἀνέβρυσεν ἄφθονον ὕδωρ, ὅπερ μὲ ὅλα τὰ μέσα ἄτινα μετεχειρίσθησαν ἐσταθῇ ἀδύνατον νὰ τὸ περιόρισουν.

— Ὁ «Γάλλος Παρατηρητὴς» ἀγγέλει ὅτι ἐν τῇ ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιγραφῶν ἀνεκοινώθη ὅτι ἐν Κερκυρᾷ ἐν τῷ γηπέδῳ, ἀνήκοντος εἰς τὸν κ. Καραπάναν ἀνευρέθη συλλογὴ μικρῶν ἀγαλμάτων γυνήων, ἄτινα, ἀναθήματα ὄντα, παριστᾶσι τὴν θεᾶν Ἀρτέμιδα. Ἐκ τούτου δὲ εἰκάζεται ὅτι κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἐν οἷς ἀνευρέθησαν τὰ ἀναθήματα ταῦτα, θὰ ὑπῆρχε ναὸς τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τῆς εἰρημένης θεᾶς.